
Народна творчість та етнографія

Японська етнологія –
Japanese Ethnology

спецвипуск 1/2009

Поява цього числа журналу – перша спроба наукової співпраці українських та японських етнологів, зініційованої Українським етнологічним центром ІМФЕ. Часопис знайомить читачів із розмаїттям дослідницьких напрямків японської етнології; репрезентує розвідки з теоретично-методологічних проблем, студії народної святково-обрядової культури, релігійної свідомості й міфології. Публікаційні матеріали випуску розкривають тенденції європеїзації традиційної культури одягу, особливості сучасної моди; висвітлюють роль моральних засад і родини в житті соціуму; знайомлять із регіональною етнокультурною своєрідністю на прикладі кіотських свят і народного календаря та традиційності Окінави. Безперечний інтерес викличуть у читачів статті про іноземців у Японії, динаміку їх чисельності та статус; про економічний розвиток країни, організаційну структуру та клімат підприємництва.

Редколегія висловлює подяку за участь у підготовці випуску провідному науковому співробітнику Українського етнологічного центру ІМФЕ Галині Бондаренко, колишньому науковому співробітнику УЕЦ, а нині викладачу японської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка Хіросі Катаоці, професору, директору Центру японської мови та культури Осацького університету Сюнсукі Окунісі, професору Національного музею історії Японії Тоору Цунеміцу, професору Університету «Ріцумей» Ацусі Масімо.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
National Academy of Sciences Ukraine
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРИСТИКИ ТА ЕТНОЛОГІЇ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО
Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОЛОГІВ
International Association of Ukrainian Ethnologists

ISSN 01306936
Індекс 74328

Рік заснування 1925
Виходить раз на два місяці

ЗАСНОВНИКИ ЖУРНАЛУ

Національна академія наук України
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського

Головний редактор
Ганна СКРИПНИК

Заступник головного редактора
Анатолій ІВАНИЦЬКИЙ

ідповідальний секретар
Галина БОНДАРЕНКО

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Галина Бондаренко, Хіросі Катаока, Сюнсукі Окунісі (Японія)
(наукові координатори)

Лідія АРТЮХ, Василь БАЛУШОК, Валентина БОРИСЕНКО, Олег ГРИНІВ,
Софія ГРИЦА, Віктор ДАВИДЮК, Іван ДЗЮБА, Роман КИРЧІВ, Олександр КУРОЧКІН,
Наталія МАЛИНСЬКА, Микола МУШИНКА, Всеволод НАУЛКО, Сергій СЕГЕДА,
Григорій СЕМЕНЮК, Мирослав СОПОЛИГА, Михайло ТИВОДАР

Редактори
Наталія ГАЙДАЙ, Наталія ДЖУМАЄВА, Тетяна ЗУБРИЦЬКА,
Лариса ЛІХНІОВСЬКА, Павло РАФАЛЬСЬКИЙ, Валентин ЧУМАК

Художній редактор
Тетяна ТАРАДАЙ

Оператор
Ірина МАТВЄЄВА
Комп'ютерна верстка
В'ячеслав ЖИГУН

Редакція не завжди погоджується з авторами статей

Адреса редакції: 01001 Київ 1, вул. Грушевського, 4
тел. 278-34-54
E mail: etnolog@etnolog.org.ua
<http://www.etnolog.org.ua>

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ. № 649 від 25.05.94

Формат 60×84/8, 205×290мм
Умов. вид. арк. 16,0

© Інститут мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім. М. Т. Рильського

Японська етнологія – Japanese Ethnology

- 6 Окунісі Сюнсукі. *Вступне слово*
Okunishi Shunsuke. Preface
奥西峻介 はじめに
(пер. Олесі Старушенко)

З історії та сучасності японської етнології

- 8 Окунісі Сюнсукі. *Порівняльне дослідження японської культури*
Okunishi Shunsuke. The Comparative Research of the Japanese Culture
奥西峻介 日本文化の比較研究
(пер. І. Окоєлова)

- 14 Томіта Хіденорі. *Медіа-культура та відеоігри в Японії: розширена реальність та соціальний камуфляж*
Tomita Hidenori. Media Culture and Videogames in Japan: Augmented Reality and Social Camouflage
富田英典 日本のメディア文化とビデオゲーム
(пер. І. Окоєлова)

- 22 Сакаї Масако. *Підприємницький клімат*
Sakai Masako. The Corporate Culture in Japan
酒井雅子 日本の企業風土
(пер. І. Окоєлова)

- 27 Кадзі Ітару. *Іноземці в Японії у світлі статистики: в'їзд, тимчасове й постійне проживання, натуралізація*
Kaji Itaru. Foreigners in Japan in the light of statistics: entrance, temporal and permanent residence, naturalization
鍛冶 致 統計にみる日本の外国人——入国・在留・永住・帰化——
(пер. І. Окоєлова)

- 40 Нарумі Хіросі. *Особливості японської моди*
Narumi Hiroshi. The Peculiarities of the Japanese Fashion
成実宏至 現代日本のファッション考
(пер. Ольги Бутакової)

- 45 Сано Масафумі. *Професійний бейсбол, сумо та Джей-ліга: минуле і сучасність*
Sano Masafumi. Professional Baseball, Sumo and J-League: the Past and Contemporaneous
佐野方郁 プロ野球・大相撲・Jリーグの過去と現在—日本における野球・相撲・サッカーの近現代史—
(пер. Ольги Бутакової)

Фольклористичні студії

- 52 Цунеміцу Тоору. *Легенди, казки та перекази*
Tsunemitsu Toru. Legends, Fairy-Tales, Narrations
常光 徹 日本の伝説・昔話・世間話
(пер. Марії Івахненко)

- 56 Морі Масако. *Порівняльні дослідження японської міфології в контексті переказів про Сахохіме та Сахохіко*
Mori Masako. The Comparative Research of the Japanese Mythology in the Context of Narrations about Sahohime and Sahohiko
森 雅子 日本神話の比較研究 —サホヒメ・サホヒコの伝承に関する一考察—
(пер. Марії Івахненко)

Мораль та релігія в японському суспільстві

- 60 Іваї Хатіро. *Мораль: духовна культура чи ідеологія?*
Iwai Hachiro. Moral: A Spiritual Culture or an Ideology?
岩井八郎 道德 —精神文化かイデオロギーか—
(пер. Юлії Осадчої)

Святково-обрядова культура

- 66 Тонгуу Масару. *Японська релігійна свідомість*
Tongu Masaru. Japanese Religious Consciousness
頓宮 勝 日本人の宗教意識
(пер. С. Капранова)
- 73 Фукухара Тосіо. *Фестиваль пересувних святилиць*
Fukuhara Toshio. Festival of Floats in Japan
福原敏男 神の乗物：山車・神輿について
(пер. Х. Катаоки)

- 75 Наґамацу Атсусі. *Кагура*
Nagamatsu Atsushi. Kagura
永松 敦 神楽
(пер. С. Капранова)

- 82 Масімо Атсусі. *Культура Окінави в Японії*
Mashimo Atsushi. The Okinawan Culture in Japan
真下 厚 沖縄文化
(пер. Олени Капранової)

- 86 Ооморі Кейко. *Кіотські свята і народний календар*
Oomori Keiko. Kyoto Holidays and Folk Calendar
大森恵子 日本の年中行事 —京都の祭りと歳時記—
(пер. Ольги Бутакової)

- 91 Кавасіма Сюїті. *"Загублена ема" – символ утраченого*
Kawashima Shuichi. «Forgotten Ema» is a Symbol of the Lost
川島秀一 失せ物絵馬 —失われた物を描く漁師の心—
(пер. Олесі Старушенко)